N°. 3876. **DE TIJD.** 1860.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 3 FEBRUARIJ.

Advertentiën van Zes regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 2 Februarij.

De Eerste Kamer en de Spoorwegen.

III.

(*Slot*).

Nog hebben wij ten slotte een tweede, het *politieke gezigtspunt* te bespreken. Meer dan de Tweede Kamer dient daarop de Eerste acht te slaan, om de konservatieve roeping, welke zij te vervullen heeft. De Tweede Kamer heeft, ten minste in dit geval, gemeend zich voor dat gezigtspunt blind te mogen houden. Wat is intusschen thans de toestand? De helft van het land is ontevreden over de spoorweg-wet, en zoo de Eerste Kamer die mogt bekrachtigen, en er daarna ook het koninklijk zegel aan gehecht werd, zou die ontevredenheid onder meer dan een opzigt zich kenbaar maken. Thans, nu er hoop is op eene afwering van het kwaad, werkt die nog niet zoo sterk naar buiten. Maar dat zij bestaat kan niet geloochend worden, en dat zij niet spoedig verdwijnen zal, mag men daarom voorspellen, wijl die feiten, welke de aanneming der wet moet voortbrengen, haar aanhoudend voedsel zullen verschaffen. Te gevaarlijker is zij die stemming der gemoederen, wijl zij juist in het hart des lands het sterkst heerscht en, het valt niet te ontkennen, op billijke gronden rust. Met regt vraagt de bevolking in die streken zich af, waarom zij het grootste deel van den zwaren last, dien de aanneming der wet na zich zal slepen, moet dragen, terwijl zij ten eenemale van de voordeelen verstoken wordt. Men zegge niet dat, zoo een ander plan aangenomen was, hetzelfde verschijnsel zich in gelijke mate elders zou voordoen. Dit is een onwaarheid. Als men, bij voorbeeld, de rigtingen, door den heer Thorbecke aangegeven, ten uitvoer brengt zal het land minder offers te brengen hebben, en zullen veel minder belangen gekwetst zijn. En zoo de Eerste Kamer deze voordragt mogt verwerpen, kan men er zeker van zijn dat de Regering die rigtingen, zonder of met een geringe wijziging, tot de hare zal moeten maken. Vergelijken wij ze daarom.

In het *Noorden* loopen de spoorwegen, volgens het regeringsplan, volgenderwijs: van Harlingen over Leeuwarden, Groningen, Assen, Meppel, Zwolle, Deventer en Zutphen naar Arnhem, met twee zijtakken; een westwaarts van Zwolle naar Kampen; en een noordoostwaarts van Zutphen over Enschedé naar de grenzen.

Volgens de rigting, door den heer Thorbecke begeerd, welke in haar hoofdbestanddeelen strookt met die door het Amsterdamsch-Utrechtsch spoorwegkomitee en de aanvraag der heeren Wolterbeek c. s. voorgestaan, gaan de wegen in het noorden aldus: van Harlingen over Leeuwarden en Groningen tot aan de Hannoversche grens tegenover Leer of Aschendorf; van Leeuwarden langs Heerenveen en Zwolle naar Raalte of Deventer; en van daar oostelijk naar de grens in de rigting van Rheine en westelijk naar Utrecht.

Voor de provincie Groningen, Friesland en Overijssel is hier onder het oogpunt der aansluiting en betere binnenlandsche verbinding groot voordeel. Insgelijks voor Utrecht, dat daardoor van het nadeel der uitsluiting ontheven wordt. Daarentegen is er verlies voor Kampen, Assen, Zutphen en Arnhem; doch men ziet ligtelijk dat dit niet in vergelijking komt met hetgeen al de Groningsche, Friessche en Overijsselsche steden, benevens Amersfoort en de geheele provincie Utrecht, winnen.

Zien wij nu het *Zuiden*. Daar loopen de door de Regering voorgestelde spoorwegen: van *a*) Rotterdam over Dordt en Breda naar Tilburg; *b*) van Vlissingen over Middelburg, Goes, Rozendaal en Breda naar Tilburg; *c*) van Arnhem over Nijmegen, Grave en 's Bosch naar Tilburg; *d*) van Tilburg over Eindhoven en Helmond naar Venlo; *e*) van Nijmegen naar Venlo; *f*) van Venlo over Roermond, met een zijtak naar de grenzen, naar Maastricht.

Volgens het plan der heeren Thorbecke c. s. zouden de wegen in het Zuiden aldus loopen: van Utrecht naar 's Hertogenbosch tot Boxtel; van Vlissingen over Middelburg, Rozendaal, Tilburg, Boxtel naar Venlo of Roermond; en van daar oostelijk naar de Pruissische grens en zuidelijk naar Meerssen bij Maastricht.

Er is hier winst voor Amsterdam, Noord-Holland, Utrecht, Maaswaal en 's Bosch; verlies voor Rotterdam, Dordt, Arnhem, Nijmegen, en gedeeltelijk voor Tilburg, doch men dient in het oog te houden dat Rotterdam en Arnhem over Utrecht aan de lijn verbonden blijven, en er dus slechts totaal verlies bestaat voor Nijmegen en Dordt, en eenige kleine plaatsen in Noordbrabant, als Helmont en Eindhoven, die echter met een zeer geringe wijziging van het plan in het net op te nemen zouden zijn. Zoo dus het Regerings-ontwerp plaats moest maken voor een dergelijk als door de heeren Thorbecke c. s. is voorgesteld, dan waren de Hoofdstad, Noord-Holland, Utrecht (stad en provincie) bevredigd; dan waren aan Groningen, Friesland en Overijssel doelmatige rigtingen en betere buitenlandsche verbindingen geschonken, en Zeeland in het genot derzelfde lijn bevestigd, als het Regerings-ontwerp aan dat gewest schenkt. Neemt men het laatste daartegen aan, dan bevoordeelt men het is waar, Rotterdam en Tilburg iets meer, verbindt Dordt, Kampen, Zutphen, Assen en Nijmegen aan het spoorweg-net, maar sluit Amsterdam, Noord-Holland en Utrecht uit, terwijl men aan Groningen, Friesland en Overijssel rigtingen en verbindingen onthoudt, die voor die streken veel voordeeliger zijn dan de door de Regering gewilde lijnen.

Om deze redenen moet het voor ieder, die met onbeneveld oog de zaken beschouwen wil, duidelijk zijn dat er de wettigste grond is voor de ontevredenheid in een groot deel des lands, wijl het zich verongelijkt acht door het regeringsplan, terwijl een daaraan tegenovergesteld ontwerp het bevredigen kon, zonder het meerendeel der andere thans bevoordeelde gewesten en steden te schaden, en zelfs met sommigen van die nog grootere baten te schenken.

Men achte die ontevredenheid niet gering. En vooral nu zij door een billijke wijziging van het regeringsplan weg te nemen zou zijn, mogen wij hopen dat de voordragt verworpen en aldus tot die wijziging gelegenheid gegeven zal worden. Door zulk een besluit wordt de aanleg van spoorwegen noch verhinderd, noch vertraagd, er is in tegendeel kans dat zij te spoediger zullen komen. Immers geen Regering, welke ook, kan in de tegenwoordige omstandigheden lang talmen met het indienen van nieuwe plannen, en worden deze eenmaal op touw gezet, dan zullen ook slechts koncessionarissen, die waarborgen voor een rigtige uitvoering hebben aan te bieden, met de nieuwe werken begiftigd worden. Soliede aanvragen van verschillenden aard zijn reeds gedaan, en door een afstemming der wet ontheft men de ministers van de verbindtenissen door hen met de tegenwoordige koncessionarissen aangegaan.

Wij kunnen ons bezwaarlijk voorstellen dat, ondanks dit alles, de leden der Eerste Kamer aan de voordragt hun zegel zouden schenken. Immers door dat te doen, bestendigen zij, zonder noodzakelijkheid en zelfs zonder nut, de doffe ontevredenheid, welke zich in zulke groote en aanzienlijke gedeelten des lands openbaart. Eenmaal zullen daaruit betreurenswaardige gevolgen ontstaan. Wie onze natie en haar geschiedenis kent, weet dat zij zich niet gemakkelijk tot onbezonnen daden van opgewondenheid laat vervoeren, maar evenzeer weet hij dat onregt, miskenning en verongelijking haar diep in het gemoed varen, en zij op haar dag en uur laat gevoelen dat zij zich herinnert wat er gebeurd is. Vergissen wij ons hier, des te beter, maar wij gelooven het niet. Daarenboven dat onregt, die miskenning en verongelijking is niet denkbeeldig, maar feitelijk, en de vernuftigste en spitsvondigste redevoeringen zullen in de benadeelde gedeelten des lands geen enkelen prozeliet maken voor de stelling dat het hier slechts een *toevallige* bevoordeeling van dezen, niet een opzettelijke en noodelooze krenking van de belangen van genen geldt. Vooral in den tegenwoordigen toestand, die zoo los en wankelbaar is, dat ieder van het jaar 1860 groote en gewigtige omkeeringen in het hart van Europa duchten, zou het onverantwoordelijk zijn in ons land zaden van tweedragt en verdeeldheid te strooijen. Te veel van die zaden draagt het tegenwoordige spoorwegvoorstel in zijn schoot, en is het eenmaal wet geworden, dan zal niemand de middelen weten aan te wijzen, waardoor de wonde, die het slaat, geheeld kan worden. Tegenover zulk vooruitzigt, gelooven wij van de Eerste Kamer een meer bezadigd overleg, een minder onbezonnen drijven, een waardiger beslissing te mogen verwachten, dan de behandeling dezer aangelegenheid in de Tweede Kamer heeft voortgebragt.

Wat ons betreft, wij meenen een pligt vervuld te hebben met tot op het laatste oogenblik voor de rampspoedige gevolgen te waarschuwen, die wij van een aanneming der Regeringsvoorstellen vreezen.

De *Utrechtsche Courant* heeft, eenigen tijd geleden, goedgevonden te beweeren dat er Bisschoppen waren, die het algemeen gevoelen der Katholieken, omtrent de handhaving der wereldlijke magt van den eersten Bisschop der wereld, niet deelden. Wij verzochten haar daarop ons de namen dier Bisschoppen te willen opgeven. Na zich eenige dagen bedacht te hebben, antwoordt de *Utrechtsche Courant* ons het volgende:

»Men maakt er ons opmerkzaam op, dat *de Tijd* ons gevraagd heeft, welke Bisschoppen toch wel met de Amsterdamsche adressanten het oneens zouden zijn omtrent de noodzakelijkheid van de handhaving der soevereiniteitsregten van den »Stedehouder van den Goddelijken meester," gelijk we dat in ons nommer van den 25 te kennen gaven. *De Tijd* zal ons vergunnen daaromtrent in geen *lang betoog* ons te begeven. Er zijn punten, waarover *redeneering* met *de Tijd* toch nutteloos blijft. Wij willen echter ditmaal gaarne zeggen, welken Bisschop wij in 't bijzonder bedoelden bij ons schrijven; het was de Bisschop *Coeur* van Troijes die in zijn mandement onlangs andere stellingen op den voorgrond stelde dan de Amsterdamsche adressanten. Prelaten van vroegere tijd halen wij niet aan; wij wenschen ons niet te begeven in eene *polemiek* op dit punt, te minder, daar *de Tijd*, waar het de zaak betreft die wij thans bespreken, toch de woorden geheel anders zou willen begrijpen, dan wij en elk ander onpartijdige het doen zouden."

De *Utrechtsche Courant* is al te goed. Wij hebben haar noch om een *lang betoog*, noch om een *redeneering* noch om *polemiek* verzocht, daar het niet in ons op kon komen haar lezers onaangenaamheden te berokkenen. Wij vroegen alleen een opgaaf van namen; en ontvangen slechts één naam, dien van Mgr. Cœur. Hoewel nu volgens het spreekwoord men een gegeven paard niet in den bek mag zien, moeten wij in dit geval toch van dien regel afwijken, en de *Utrechtsche Courant* onder het oog brengen dat het mandement van Mgr. Cœur, bisschop van Troyes, ter gelegenheid van het vraagstuk der pauselijke wereldlijke magt uitgevaardigd, verscheidene zinsneden ten gunste daarvan bevat, en geen enkele er in voorkomt, waardoor de bisschop geacht kan worden zich tegen die wereldlijke magt te verklaren. Het bewuste mandement ligt voor ons, en zoo de *Utrechtsche Courant* ons niet op ons woord gelieft te gelooven, zijn wij bereid het haar toe te zenden. Maar wanneer wij onze bibliotheek ten haren dienste stellen, verzoeken wij haar van onzen kant een kleine wederdienst. Wij zullen in het mandement een regel of tien onderstreepen over die wereldlijke magt, welke wij zouden wenschen dat de *Utrechtsche Courant* overnam. Haar lezers zullen er niet bij verliezen, want het proza van Mgr. Cœur wint het van dat der *Utrechtsche Courant*, hoe schitterend en sierlijk dit ook in den regel moge zijn. Indien het blad op deze voorwaarde kosteloos kennis verlangt te maken met het mandement van den Bisschop van Troyes, heeft zij het slechts met een enkel woord te zeggen. Wij zullen het haar aanstonds franko per post doen toekomen.

In een nieuw opstel over den Paus en de Kerkelijke Staten wijdt de *Arnhemsche Courant* eenige regelen aan hetgeen wij naar aanleiding harer vroegere beweringen hebben opgemerkt. Aan het einde daarvan zegt zij, zich steunende op een zinsnede uit ons artikel, het volgende: »Het is ons eene groote verligting, de vergunning te ontvangen, Pius IX te mogen beschouwen en beoordeelen, gelijk wij eenen ketterschen en wereldlijken vorst beschouwen en beoordeelen zouden."

Hierna maakt zij van die vergunning gebruik om twee kolommen te leveren niet met beoordeelingen maar met veroordeelingen van 's Pausen wereldlijk bestier, waarvan de slotsom is dat er in de Romeinsche Staten buiten den Paus, een „wereldlijk konstitutionele Regering" moet ingevoerd worden.

Wij zullen daaromtrent alleen aanmerken dat, ofschoon het vrij staat een oordeel uit te brengen over de regeringsdaden van het bewind te Rome, de Paus echter, even als ieder „wereldsch en kettersch" vorst en persoon, er onbetwistbare aanspraak op heeft dat men hem niet vonnisse, enkel na de beschuldigingen en aanklagten zijner staatkundige en andere vijanden, en zonder van de geschriften zijner verdedigers nota te nemen. Zulk vonnis zal altijd hoogst partijdig en onregtvaardig zijn. De *Arnhemsche Courant* nu spreekt op beslissenden toon een veroordeeling van het Romeinsche bewind uit, waaromtrent zij niets anders weet dan hetgeen buitenlandsche bladen en korrespondenten, in bezoldigde of vrijwillige dienst der Bonapartistische staatkunde, er van mededeelen. Zoo hoort zij slechts eenzijdige en voor het meerendeel valsche getuigen. Indien het haar te doen ware om de waarheid, zij zou — om slechts *één* geschrift uit velen te noemen — kennis kunnen nemen van het uitvoerig rapport door den Franschen gezant de Rayneval, een paar jaren geleden, uit Rome, over den toestand der Kerkelijke Staten aan Zijne Regering ingediend. Zij zou dan terstond met feiten en cijfers haar vonnis, dat de „priesterheerschappij de ondragelijkste en tiranniekste van alle heerschappijen is" gelogenstraft zien. Wij gelooven echter dat het Geldersche blad liever dan dat te doen, zich aan zijn gemakkelijke gewoonte zal houden van zonder onderzoek vonnissen te wijzen. Overigens is er weinig aan gelegen of de *Arnhemsche Courant* den Paus vrijspreekt, veroordeelt, prijst of laakt. Met het aanhalen van haar artikelen beoogden wij alleen te doen uitkomen welke uitwerking beweringen, dagelijks stelselmatig herhaald, al zijn die ook honderd malen met overtuigende bewijzen wederlegd, bij velen moeten voortbrengen; geenszins lag het in onze bedoeling met de *Arnhemsche Courant* een pennenstrijd te openen, of te beproeven haar voor andere inzigten te winnen. Zij blijve bij haar *a priori* opgevatte meening volharden, als het haar lust, of wijke daarvan af; ons is het om het even.

Bij de arrondissements-regtbank (derde Kamer) is heden behandeld de zaak van een dertienjarigen jongeling, beschuldigd van diefstal. Het bleek uit de debatten, dat de knaap, in gezelschap van anderen, in den avond van het St. Nikolaasfeest, een meisje een gesloten pakje ontrukte, dat uit saijet, ter waarde van 22 centen, bestond en hetgeen hij meende banket te bevatten. Daar het wijders den regter duidelijk werd, dat de beklaagde door eenen anderen jongen tot de daad aangezet was en er nog andere verzachtende omstandigheden bleken aanwezig te zijn is de knaap slechts veroordeeld tot *één* dag gevangenisstraf.

Ten bewijze van de enorme stijging der pachtprijzen van hooilanden schier overal in ons vaderland sedert de laatste jaren besteed, deelt men mede dat het gras der zoogenaamde Kalfjeslaan, onder Ouder-Amstel, voor weinige jaren verhuurd werd voor *f* 36 's jaars, en in de twee vorige jaren, na gedurige verhooging voor *f* 160 's jaars, hetwelk daarom zulk eene aanzienlijke vermeerdering is, omdat de laan wegens het opwassen der boomen telken jare minder hooi geeft, en de huurders thans bovendien zelven de laan moeten bewaken tegen schade aanbrengend inbrekend vee, waarvoor vroeger de verhuurders *f* 12 's jaars betaalden.

Nog sterker is de verhouding der huur van het gras, hetgeen de Sloterweg van tolhek tot tolhek oplevert. Voor ongeveer twintig jaren pachte men dit voor *f* 3 en verleden jaar is het voor *f* 134 verhuurd. Was het weleer te laag, men vraagt of het thans niet te hoog is, vooral bij de daling van het hooi? Wat of wie zijn er de oorzaak van? Is het laatste een teeken van vooruitgang van den landbouw, op moet het op schade uitloopen van huurders of verbruikers.

Bij kon. besluit van den 26n Dec. 1859, is de vrijstelling van zegelregt verleend der mandaten of ordonnanciën van betaling en betaalrollen, tot voldoening van lijfrenten, pensioenen en gagementen, ten laste van provinciën of gemeenten, wanneer het jaarlijksch bedrag de som van *f* 300 niet te boven gaat.

Men schrijft aan de *Arnh. Ct.* uit 's Gravenhage: Wij hebben reeds eenige dagen de bevestiging gewacht van een gerucht, dat ons uit goede bron ter oore kwam, maar dat wij thans onder reserve mededeelen. Z. H. H. de Prins van Oranje zou namelijk voor een paar jaar naar Oost-Indië gaan. Omtrent de motiven van dit besluit van Z. M. loopt meer dan een gerucht, waarvan wij, naar wij meenen, geene melding behooren te maken. Het besluit, zegt men, zou geteekend zijn in den avond van den 25n Januarij ll.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. *f* 50 a *f* 70; 2de kwal. *f* 40 a *f* 60; 3de kwal. *f* 30 a *f* 50. Schapen *f* 22 a *f* 28. Varkens 48 a 52 ct. per Ned. ℔.

Z. M. heeft op nieuw benoemd: als lid der te Dordrecht gevestigde kommissie voor de vaart op den Rhijn, F. van Wageningen; aan W. G. van der Dussen vergund zijne standplaats als notaris van de gem. Loenen op de Veluwe over te brengen naar de gem. Brummen, en voorts tot notaris ter standplaats Loenen op de Veluwe benoemd, J. H. T. W. van den Ham; benoemd: tot kommissaris van policie te Tilburg, J. Arnold; pensioen verleend aan den kapitein M. T. Elout, van *f* 945.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag 1 Februarij.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behoort onder anderen eene missive van den minister van Binnenlandsche Zaken ten geleide van inlichtingen omtrent de aanvraag van koncessie tot den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van Scheveningen naar 's Gravenhage en verder naar Gouda, en zulks naar aanleiding van een door de Kamer vroeger genomen besluit tot verzending van adressen betrekkelijk dat onderwerp bij haar ingekomen aan den minister, om ophelderingen, overeenkomstig de konkluzie van het verslag der kommissie voor de verzoekschriften.

De Kamer heeft beslist dat op morgen ten half twee ure zal beraadslaagd worden over de konkluzie van het verslag door de kommissie voor de verzoekschriften uitgebragt omtrent het adres van den heer Rutgers van Rozenburg, en dat op Vrijdag den 3den Februarij, des voormiddags ten elf ure, zullen aanvangen de overwegingen over het ontwerp van wet tot bekrachtiging van artikelen der koncessie voor den aanleg en de exploitatie van den Noorder- en den Zuiderspoorweg.

DORDRECHT, 31 Jan. In de *Dordsche Ct.* deelt de heer mr. P. A. Sander het volgende mede: Het prov. geregtshof in Zuid-Holland had hem tot vervulling van de opengevallen raadsheersplaats aanbevolen in het vertrouwen, dat hij van het lidmaatschap der Tweede Kamer zou afzien, indien hij tot raadsheer werd benoemd. Dien ten gevolge bedankte hij bij de verkiezing van een lid der Tweede Kamer, die te Dordrecht moest plaats hebben voor de kandidatuur. Hij werd niettemin te Dordrecht herkozen en achtte zich daarom verpligt, om te trachten zijne ambtgenoten in het prov. geregtshof tot andere gevoelens te brengen. Dit gelukte op ééne uitzondering na. Een lid van het geregtshof namelijk, gaf zijne bewilliging op eene wijze die het voor het eergevoel van den heer Sander en de waardigheid van zijn karakter onmogelijk maakte, om de benoeming tot een lid van de Tweede Kamer aan te nemen. Hij heeft zich derhalve in gemoede verpligt gezien, daarvoor te bedanken, hetgeen reeds gemeld is.

De telegraaf meldt heden het volgende:

MADRID, 2 Feb. Van het tooneel des oorlogs in Marokko is berigt ontvangen dat gisteren een aanzienlijke krijgsmagt de Spaansche legerplaats heeft aangevallen doch werd teruggeslagen, en dat daarop de Spanjaarden zich op de Marokkaansche liniën geworpen, onder den vijand verwarring verspreid, zijne pozitiën genomen en ze tot het einde van het gevecht behouden hebben. De artillerie heeft onder de Marokkanen aanmerkelijke verliezen veroorzaakt. Het getal hunner dooden wordt op 2000 geschat, de Spanjaarden hebben 200 man verloren. De zege der Spaansche wapenen is volkomen. De Marokkanen werden door 's Keizers broeders aangevoerd.

LONDEN, 2 Feb. *Daily News* zegt, in een artikel over den besproken afstand van Savoye en Nizza aan Frankrijk, dat het verlies van Savoye voor Italië niets te beteekenen heeft, doch dat van Nizza te betreuren zou zijn.

Eerstdaags zullen alle officieren der vrijwilligers-korpsen bij de koningin ten gehoore worden toegelaten.

De prins van Oranje is gisteren van Windsor alhier teruggekeerd.

TURIJN, 1 Feb. Op last der regering, is, uit aanmerking van de tegenwoordige omstandigheden, bevel gegeven tot het bespoedigen der buitengewone werken ten behoeve van 's lands verdediging, aan de rijks- en andere fabrieken en magazijnen en het arsenaal opgedragen.

Graaf Cavour vertrekt niet naar Parijs en Londen.

De Koning, wiens gezondheidstoestand is verbeterd, vertrekt de volgende week naar Milaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Februarij. Men mag niet onopgemerkt laten, en 't is bij velen in 't oog gevallen, dat de officieuze bladen de *Constitutionnel*, de *Pays*, enz. de volgende zinsnede der Pauselijke *Encyclica* hunnen lezers onthouden hebben: „Wij hebben niet nagelaten op te merken, dat Zijne Majesteit er niet onkundig van is door welke lieden, door middel van wiens geld en met wiens hulp de oproeren te Bologna, Ravenna en andere steden hebben plaats gehad, terwijl de overgroote meerderheid der bevolking van ontzetting ter nergeslagen was door dezen opstand, dien zij geenszins verwachtte, en dien zij in geen opzigt bereid is te volgen."

Wat het goevernement ten aanzien zijner betrekkingen met den H. Stoel het meest gekrenkt schijnt te hebben, is de onverwachte verschijning van 's Pausen encykliek in den *Univers*, aan welk blad van dat stuk vóór het goevernement mededeeling schijnt gedaan te zijn. De medewerkers aan den *Univers* hadden een gedeelte van den nacht doorgebragt met den brief te vertalen. Wat den heer Veuillot betreft, men zegt dat hij van het plan heeft afgezien om de uitgave van zijn blad te Brussel voort te zetten, en zich voor het oogenblik met het schrijven van brochures bezig houdt

De *Constitutionnel*, de *Siècle*, de *Patrie* en andere bladen, welke aan de Regering min of meer dienstbaar zijn, hebben zich te goed gedaan aan het ongestraft uitbraken van beleedigingen op den zendbrief des Pausen. Nu de *Univers* verdwenen is beijvert de revolutionnaire pers zich sterker dan ooit tegen al wat de Kerk betreft.

De *Moniteur* echter treedt op in de rol van gematigde en maant de bladen tot stilzwijgen aan. Een korrespondent berigt hierbij, hoe het geenszins onopgemerkt blijft dat het regeringsblad dit doet op het oogenblik, dat alle mogelijke smaadredenen reeds verspreid zijn.

L'Univers had 9500 geabonneerden, voornamelijk onder de geestelijkheid. Zijne opheffing is een zuiver verlies van 500,000 franken voor de eigenaren.

— In weerwil der officiële verzekeringen van vrede, koestert men in Frankrijk algemeen de vrees dat weldra een nieuwe oorlog zal uitbarsten. In den Staat-zelven bestaan groote moeijelijkheden, het godsdienstig vraagstuk en dat van de vrijheid der openbare meening brengen meer en meer wrijving tusschen het volk en zijne overheden. In het buitenland heeft men de ernstige bezwaren van het Italiaansche vraagstuk. Frankrijk schijnt niet te kunnen dulden, dat het in Italië uitgebreide Piëmont eenig grondgebied aan deze zijde der Alpen bezit; Rusland en Pruissen verheffen er zich tegen dat Frankrijk een duim gronds wint en zijn bereid om vergoeding te vragen. Engeland, eenmaal het handelsverdrag bezittende, schijnt plotseling levendige bezorgdheid te koesteren dat Frankrijk zijne grenzen zal uitbreiden. Piëmont aarzelt om Savoye af te staan. Oostenrijk is niet op zijn gemak wijl Piëmont een Italiaansch koningrijk wil vormen, waaraan Mantua, Peschiera, Verona, Legnata en Venetië ontbreken, en welke plaatsen Viktor Emmanuel denkelijk gaarne zoude bezitten.

Dit een en ander doen velen duchten dat de wapens weder zullen opgenomen worden.

— Op de beurs waren ongunstige geruchten in omloop. De daling werd vooral veroorzaakt wegens de berigten over de verdeeldheid, welke in het Engelsche kabinet moet bestaan. Terzelfder tijd werd beweerd, dat de Regering het uitreiken der verlofpassen aan de 60,000 man, die naar hunne haardsteden zouden terugkeeren, heeft uitgesteld.

— Men spreekt van een artikel, dat eerstdaags in den *Moniteur* verschijnen en in herinnering brengen zal de namens Frankrijk aangegane verbindtenis, om geen voordeel van de uitkomsten des oorlogs te nemen, 'tgeen ten minste voor een oogenblik de bereids door de tweevoudige aanhechting te weeg gebragte bekommering zou doen verdwijnen.

— De *Pays* verklaart zich in krachtige bewoordingen tegen de wederstanders der aanhechting van Savoye en tegen de manifestatie, welke te Chambéry heeft plaats gehad.

— Uit Marseille wordt dd. 31 Jan. geschreven, dat de eerste en tweede sekretaris van het Fransche gezantschap te Rome den vorigen avond ten 10 ure per stoomboot naar Civita Vecchia waren vertrokken, met, naar men zegt, gewigtige dépêches voor den Paus.

— Uit Nizza ontvangen berigten melden dat er tegen het aanhechtingsplan een groot verzet bestaat. Generaal Garibaldi, in die stad geboren, zou aan zijne medeburgers een brief hebben geschreven, waarin hij hen aanspoort hunne zaak niet van die van Italië te scheiden; maar Viktor Emmanuel, uit ontzag voor zijn magtigen bondgenoot den Keizer der Franschen, zou het openbaar maken van den brief belet hebben. Naar men beweert is het goevernement te Turijn ook tegen het afstaan van het graafschap Nizza, doch zou er trouwens in bewilligen dat de bewoners van Savoije hunne stem uitbrengen, als wanneer het zich aan hun besluit zal onderwerpen.

— De *Moniteur* meldt het overlijden der groothertogin van Baden en zegt dat haar schoonzoon, de hertog van Hamilton, des avonds te Nizza was aangekomen, de hertogin Marie hare dochter was door ongesteldheid hierin verhinderd. Hare andere dochter, de prinses van Hohenzollern was niet tijdig genoeg daar geweest.

— De *Ami de la Religion* bevat onder den titel „de geschiedenis en de heer John Lemoinne" een belangrijk

opstel, waarin de schrijver op den voorgrond stelt, dat de beproeving het leven der Kerk is. Geboren op Kalvarie, is zij opgegroeid in de katakomben, terwijl de poorten der hel niets op haar zullen vermogen.

Het zal echter in niemand opkomen, juist daarom te beweren dat het onverschillig is, of zij vrijheid geniet, ten troon zetelt of gekluisterd ligt.

Velen zien datgene wat gebeurt en voor de deur staat ongeroerd aan en zeggen dat de Pausen, in allen geval, gedurende vier honderd jaren de onderdanen der Keizers van Konstantinopel waren, zonder dat daarom de zaken zooveel te slechter gingen.

Die verklaringen bewijzen gebrek aan historie-kennis. Eenmaal bestond een Paus Liberius, en wijl deze de verkeerde godsdienststellingen van Keizer Konstantius niet wilde aannemen, werd hij op diens bevelen uit Rome gevoerd en twee jaren in ballingschap gehouden.

Ten tijde van Keizer Justiniaan, mishaagde Paus Sylverius aan Keizerin Theodora, wat ten gevolge had, dat deze op een onbewoond eiland geworpen werd, waar hij van honger stierf.

Onder denzelfden Justiniaan werd Paus Vigilius, wijl hij in kerkelijke zaken de bevelen Gods en niet die des Keizers volgde, aan het altaar gevangen genomen en in ballingschap gezonden.

Onder Keizer Konstantus werd de H. Paus Martinus om dezelfde reden gemarteld.

Dit zijn slechts eenige der vervolgingen, welke de Pausen als onderdaan te verduren hadden. Onder de Lombardische Koningen waren de gewelddaden zoo hevig en menigvuldig dat de Frankische hofmeijer, Pepijn, de Alpen overtrok en den H. Stoel, tot stoffelijken waarborg zijner geestelijke onafhankelijkheid, de Romagna afstond.

Wat in als barbaarsch gebrandmerkte tijden gebeurde, wordt in onze eeuw herhaald. Nog geen vijftig jaar geleden werd een Paus gevankelijk uit zijne Staten gevoerd, en wie weet, of hij morgen de onderdaan van eenig vorst, gewis zou men beproeven hem ten speelbal der verschillende regeringen te doen strekken even als onder de Lombardische Koningen.

Dezer dagen vroeg de *Siècle*, die naar gelang van omstandigheden als godgeleerde, historicus, staatsman, enz. optreedt, of de Aartsbisschop van Keulen in gezag verminderd was, sinds hij onttroond werd. Intusschen schijnt de *Siècle*, niet te weten, dat een Aartsbisschop van Keulen voor vijf-en-twintig jaren in de gevangenis geworpen werd, wijl hij in godgeleerde vraagstukken met den Koning van Pruissen in gevoelen verschilde, en hij slechts vrijgelaten is, na zijn ontslag ingediend te hebben.

Men heeft beweerd dat de tijdelijke heerschappij gevaarlijk was voor de geestelijke onafhankelijkheid van den H. Stoel. Men wendt levendige bezorgdheid voor wegens de gunsten, welke de Paus zou verleenen om bondgenooten te verwerven. Dit verwondert intusschen niemand die zich herinnert dat er altijd gemoederen zijn, die zich beangstigen of de ongelegenheden, welke in het ergste geval uit het goede kunnen voorspruiten, en zich duidelijk voorstellen wat al goeds uit het kwade kan groeijen. Men raadplege de geschiedenis en zij zal u bewijzen dat Pius VII onwrikbaar was, zoo lang hem eene schaduw van heerschappij bleef, maar toen deze verdween, de akte door hem geteekend werd, welke de Kerk van Frankrijk in de handen van Napoleon I leverde.

Niet elke Paus is held, martelaar of wonderdoener en het zijn juist de voorbeelden, als die van Pius VII, welke ons bewijzen, dat de wereldlijke magt de steun en waarborg der geestelijke onafhankelijkheid is.

Niet alleen de vrije handeling der Pausen, maar hunne verkiezing heeft belang bij de onafhankelijkheid. De wereldsche vorsten zijn er meermalen op uit geweest al hun invloed bij de verkiezingen aan te wenden, [illegible] Theodatus Koning der Gothen, [illegible] van Paus Silverius gemengd. Het volk van [illegible] zwaren druk uitgeoefend op de verkiezing van Paus Urbanus VI, welke van vele ongelegenheden de grondoorzaak was.

De heer John Lemoinne, zegt de *Ami de la Religion* verder, maakt uit den grooten invloed, welken de Bisschop van Rome op de katholieke mogendheden zou blijven behouden, zelfs al bezat hij geen tijdelijke magt, de gevolgtrekking dat daardoor alleen de geestelijke magt des Pausen buiten gevaar is. Hierop zij geantwoord, dat de buitenlandsche staatkunde zich meer zal beijveren 's Pausen zedelijken invloed tot haar voordeel aan te wenden, naar mate die uitgebreider is. Wat dwang heeft men den Paus in 1848 niet aangedaan opdat hij de opvatting der wapenen tegen Oostenrijk zou zegenen?

Pius IX kon, als algemeene Vader der geloovigen, den oorlog, in beginsel, niet goedkeuren, doch dit heeft de Italianen niet belet op de gemelde punt aan te dringen. Ware de H. Vader geheel van zijne tijdelijke magt beroofd, dan lijdt het geen twijfel of men zou bij elke gelegenheid tot hem komen om diergelijke handelingen af te dwingen.

De heer John Lemoinne waagt het intusschen met schooljongens onnoozelheid te vragen: of het pausdom, als onderdaan, in zijn geestelijke waardigheid geleden heeft?

Het eenvoudige antwoord is. In zijne waardigheid niet, maar in de uitoefening van het geestelijk ambt wel, en zelfs grootelijks. Het bewijs der geschiedenis werd reeds hooger geleverd.

Voorheen, zoowel als nu, erkenden de Katholieken de geestelijke regten van den Paus. Maar het was juist daarom dat de wereldsche vorsten zich van hem trachtten meester te maken, in de hoop, hem naar hunne hand te zetten.

Waarom zou het tegenwoordig anders zijn? Zegt wat ge wilt, besluit de *Ami de la Religion*, die gewigtige zaak van de geestelijke onafhankelijkheid des Pausen beheerscht en beslist het geheele vraagstuk.

ENGELAND.

LONDEN, 30 Jan. De *Morning Post* beweerde, dat het sedert weken verspreide gerucht, als zouden de Sardinische troepen dra de Romagna binnenrukken, ongegrond is; ook weerspreekt het blad 'tgeen gezegd wordt van het afstaan van Korsika aan Sardinië, ter vergoeding voor Savoye, dat aan Frankrijk zou worden gegeven.

— Het adres der Iersche Katholiekenten gunste van den Paus, is jl. Vrijdag door lord Belley aan den eersten minister ter hand gesteld. Het was door acht pairs, vier zonen van pairs, drie leden van den geheimen Raad, zeven baronets, achttien leden van het Lagerhuis en 295 vrederegters, landbezitters en andere invloedrijke personen onderteekend.

— De *Times*, hulde brengende aan Napoleons politiek in de Italiaansche zaken, uit tevens de meening dat het verlies der wereldlijke magt van den Paus zulk een groot euvel niet zou zijn, als de H. Vader zich verbeeldt. Overigens verklaart hij meer verbaasd dan gesticht te zijn door het vertrouwen, 'twelk zich zwak genoeg toont om te gelooven dat de goddelijke waarheid werkelijk op aarde afhankelijk is van eenige vierkante mijlen, dorre velden of eenige duizenden kwalijkgezinde onderdanen. „Wij hadden verwacht, zegt de *Times*, dat, verlost van een armoedige souvereiniteit, ontheven van de zorgen die een regering eischt, van de ergernis der loterijen en de schande eener slecht bedeelde justicie, de opvolger van St. Petrus zich meer verhevener zou hebben geacht, niet alleen in zijn eigen oogen, maar ook in die der geheele Katholieke wereld, en dat zijn gezag over vraagpunten die een leven hiernamaals betreffen, grooter en gewigtiger zou zijn geworden, en wel in de juiste verhouding van zijn afstand van praal en wereldsche dwalingen." 't Is de *Times*, die 't zegt.

De *Morning Post* meent dat de Keizer der Franschen in de tegenwoordige omstandigheden de Paus den besten raad had gegeven, namelijk, om van de oproerige gewesten afstand te doen; en bordeelt, zooals de *Times*, dat 's Pausen Encykliek bewijst dat de H. Vader zonderlinge denkbeelden voedt nopens het heilig karakter van het Pausschap en het Hoofd der Roomsche Kerk. En de opheffing van den *Univers* aan de openbaarmaking van den pauselijken brief toeschrijvende, drukt het blad de meening uit dat die brief de opheffing van grootere dingen dan het bestaan van een ultramontaansch blad kan na zich slepen. „'t Is onbekend, zoo wordt er in gezegd, wie bestemd is de rol van een Luther of anderen Kalvijn in Frankrijk of in den nieuwen staat te spelen, of aan wien, in allen geval, de eer zal te beurt vallen Italië Protestantsch te maken. Intusschen schijnt de eerste voorwaarde der goede uitkomst hiervan, namelijk het schiereiland vijandig tegen het pausschap te maken, op goeden weg van verwezenlijkt te worden door de vereende pogingen van Paus Pius IX en kardinaal Antonelli."

— In de parochiale kerk van St. George's-in-the-East, alwaar de predikatiën en ceremoniën sedert eenigen tijd eene Roomsche strekking aangenomen hebben, heeft gisteren avond een schandelijk tooneel plaats gehad, de geestelijke werd gehoond, bijbels, banken, kussens, enz., vlogen in het rond, jongens kraaiden, maauwden en blaften, tot dat eindelijk de policie met geweld de kerk binnendrong en de aanwezigen, ten getale van meer dan 3000, waaronder ten minste 1000 knapen, buiten dreef.

— De prins van Oranje is aan het hof met die eer ontvangen, welke gewoonlijk aan gekroonde hoofden te beurt valt. Men acht dit als een bewijs dat zijn huwelijk met de tweede dochter der Koningin bepaald is. De jonge prinses is zeventien jaar oud en de prins bijna een-en-twintig. Algemeen wordt die huwelijksverbintenis in Engeland met veel genoegen te gemoet gezien.

— Het *Court Journal* had zich tot [illegible] gewend, ten einde diens meening te vernemen [illegible] oprigting der Engelsche vrijwilligerskorpsen [illegible] daarop het antwoord ontvangen [illegible] Die maatregel was de beste dien men in Engeland nemen kon om zich tegen elke overrompeling te beschermen. In Italië moest hetzelfde gedaan worden. Slaat den vijand, dat is een praktische stelregel, die meer dan theorie waard is. De terugtogt der goed geoefende Oostenrijksche troepen voor de minder goed geoefende Zouaven bewijst, dat men ook zonder een naauwen rok en stijven halskraag soldaat kan zijn. Krijgstucht is ongetwijfeld de grondslag van elke legerinrigting, maar waarom zouden vrijwilligers haar niet even goed kunnen naleven als geregelde troepen. Als Groot-Brittanje 200,000 vrijwilligers uitrust en deze goed geoefend worden, zullen wij zien of men Engeland zal durven aantasten. Het doelmatigste zal zijn hen als de Bersaglieri in Italië te organizeren.

— Het vertrek van lord Clyde uit Indië is uitgesteld wijl hij het vervoer der troepen voor de expeditie naar China zal besturen.

— De korrespondent van den *Times* te Kalkutta, meldt als eene daadzaak, dat Nena Sahib overleden is.

— De dagbladen waarschuwen de afzenders van brieven en dagbladen naar de zuidelijke deelen der Vereenigde Staten, om de meeste zorg in acht te nemen, ten einde hunne brieven in de handen te doen komen van hen, voor wie zij bestemd zijn, omdat het gebleken is, dat de postkantoren in die oorden, in dezen tijd van opgewondenheid wegens de slavenkwestie, de brieven openen, om te zien of daarin over die zaken wordt gesproken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 29 Jan. Verscheidene leden der Hongaarsche deputatie zijn gisteren huiswaarts gekeerd en de overigen leden met den eersten spoortrein naar Pesth vertrokken. De twee prezidenten der deputatie zijn achtergebleven om morgen ter audientie bij den Keizer te gaan. Graaf Rechberg en ook graaf Thun zouden hebben verklaard, dat het 's Keizers stellige wil is dat het patent van 1 September jl. van kracht zal blijven. Dien volgens heeft de deputatie het verzoek om de intrekking van het patent in dien zin gewijzigd, dat ze in de plaats daarvan het verlof wenschen te verkrijgen, de synode te mogen bijeenroepen, opdat deze beraadslagen over de veranderingen, in dat stuk ten gunste der Evangelische Kerk in Hongarije voor te stellen. 't Is volstrekt nog niet zeker dat aan dien wensch gehoor zal verleend worden, daar het inderdaad moeijelijk, ja onmogelijk zou zijn om wijzigingen in te voeren zonder het tot wet gewordene te krenken.

— De berigten uit Italië luiden voortdurend ongunstig; terwijl het plan om Savoye aan Frankrijk af te staan, de hier heerschende ongeruste stemming niet weinig vermeerdert. Dat plan wordt dan ook heftig bestreden, doch op geheel andere grondslagen dan die van Pruissen en Rusland; beweerdt men, immers is 't stellig dat na dien afstand Oostenrijks invloed op Italië bepaald vernietigd is. En de hoop om datgene wat door de veldslagen van Magenta en Solferino verloren werd te herwinnen, zal vervlogen zijn wanneer Frankrijk in het bezit van Savoye geraakt.

— Twee kerkelijke bladen hebben dezer dagen de gevolgen der perswet ondervonden. De *Wiener Kirchenzeitung* heeft, wegens een artikel over de Joden, een waarschuwing ontvangen, en het jongste nommer van den *Volksfreund*, een blad dat onder den invloed van de Severinus-Vereeniging staat, is met beslag belegd.

ITALIË.

ROME, 24 Jan. Het *Giornale di Roma* behelst twee brieven van zekere Engelsche dame Ross aan haren echtgenoot te Barèges, waarin die dame een verhaal geeft der gebeurtenissen te Perugia en den Zwitzers groote lof toezwaait, terwijl zij Koning Viktor Emmanuel als de bewerker van den opstand beschouwt.

— Uit Napels wordt geschreven dat hoe groot de bezorgdheid der Regering [illegible] revolutie echter te Napels-zelve algemeen onmogelijk wordt geacht; veeleer vreesde men oproerige bewegingen in Kalabrië, de Abruzzen en in de Basilicata. Intusschen gaat men voort met de versterking van het leger, en gestadig doorkruisen patrouiles de hoofdstad.

Naar verspreid wordt, zou de gisting op Sicilië niet minder dan in het Venetiaansche zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE ST[illegible]

AMSTERDAM, [illegible]

BEVALLEN (30 Jan.) [illegible] Plaat, D. A. B. Giethoorn, geb. [illegible]

OVERLEDEN (27 Jan. [illegible] Orsoy, 56 j. A. Pluymers, wed. G. [illegible] M. Jansen, wed. F. Challa, 79 jaren.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 1 Febr. België 2½ pc. 55⅞ p; 4½ pc. 97⅞ p; Metal. 51¼ p; Nation. 57¼; Spanje 1¾ pc. 32⅞; 3 pc. [illegible].

PARIJS, 1 Febr. 3 pc. Rente 67.35; 4½ pc. id. 97.—, Fr.-Oost. Spoorw. 501.—; Credit mobilier 730.—; 3 pc. Spanje 42⅝; 1¾ pc. id. —; Spanje Cred. —.—; Passive —; Russ. Spoorw.-Aktiën —; Rom. Leening —.

LONDEN, 1 Febr. Cons. 94¼ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅝ a —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. dolla. fonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijke — a —; 2½ pc. Venez. 26 a —; 1 pc. id. — a —; 3 pc. Port. 44 a —; 3 pc. Spanje — a —; 1¾ pc. id. 33 a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98 a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 58 a —; id. 7 pc. Oblig. 79 a —; Sardinië 85 a —; Ecuador — a —.

WEENEN, 1 Febr. Met. 5 pc. 71.—; 2½ pc. —.—; Nat. 78.70; Loten 1854 4 pc. —; Bank-Aktiën 848; Noord-Baan-akt. 194; Oostenr. Cred. Loten —; Cred. Anst. 194.—, O.-Fr. Spoorw.-akt. 269.—; Lomb. Venetiaans. 163.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 13.20; Parijs —.—; Frankf. —; Amst. —.—; Goud 31.50; Zilver —.

BERLIJN, 1 Febr. Metalliek 5 pc. 51¾; Nationale 58¼, Stiegl. 5de serie 95¼; 6de id. 105½; Rusland 5 pc. 106; Nieuwe 5 pc. 63⅞; Pruiss. Staats. 3½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 2/m. 6 th. —, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt —, 2/m. —, Weenen —, Petersburg —.

HAMBURG, 1 Febr. 4 pc. Rusland 61¾, 4½ pc. id. —, 3 pc. Spanje 40, 1¾ pc. id. 31, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 83½, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. —, Amst. —.—, Diskonto —.

FRANKFORT, 1 Febr. Metalliek 5 pc. 51½; Nation. 57⅜, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 42½, 1¾ pc. 32¾, Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 87½, Parijs —, Diskonto —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	1 FEBR.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	107		
Nederl. Bank	4 »			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63 13/16	64¼	63⅞
Dito Dito	3 »	75 1/16	75¼	
Dito Dito	4 »	97¼	97½	97¼
Oost-Ind. Leening	4 »			
Amortisatie-Syndikaat	3½ »	93¼		
Handel-Maatsch. op rescontre		124½	125¼	124½
Aand. Holl. Spoorweg	»			
Leening idem	4½ »			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »			
Dito *Rothschild*	2½ »	52 3/16	52¼	
Frankrijk, Certifikaten	3 »			
Spanje, Obligatiën	1¾ »	32 11/16	32⅞	32 13/16
Dito	3 »	43⅜		
Dito Binnenlandsche	3 »	41 15/16	42¼	42 1/16
Amortisable Schuld		11	11 3/16	
Bewijzen Coupons	»			
Portugal, Obligatiën	3 »	43½	43⅝	44 9/16
Dito 1856/1859	3 »	42 1/16	43⅛	42 1/16
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 »	104⅝	104¾	
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102⅝		
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	85¼		
Dito bij idem 1840	4 »	80⅜	80⅝	80⅜
Dito bij *Stieglitz*	4 »	80½	80¾	80½
Dito Nieuwe	4 »			
Dito 5de Serie	5 »	90 1/16	90¼	90 1/16
Dito 1855, 6de Serie	5 »	99 13/16	99⅞	
Dito Adm. te Hamburg	5 »			
Dito dito te Londen	5 »			
Dito dito dito	4½ »			
Dito dito dito	3 »	63		
Inschrijv. in Assignatiën	6 »			
Certifikaten van dito	6 »	63		
Spoorweg Aktiën	5 »			
Polen, Aand. 1835, fl. 500		157¼		
Obligatiën	4 pCt.	77⅛	77¾	77⅛
Pruissen, Oblig.	4½ »			
Dito 1859	5 »	102⅜	102⅝	102⅜
Aandeelen 1854	3½ »			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »			
Dito dito	4 »	48		
Dito Metalliek	5 »	48 1/16	48⅞	48⅛
Dito dito	2½ »	26	26¼	26 1/16
Dito Rente Amsterdam	5 »	68⅞	69¾	69⅛
Dito Nationale 1854	5 »	54⅜	54 15/16	54⅜
Weener Bankaktiën	*f*	125	127	
Dito Aand. fl. 250, 1839	»			—
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	252	253	
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *R. en B.*	5 »			
Dito bij *Rotschild & C.*	5 »			
Denemarken, Obl. te Londen				
Dito	3 »			
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	99½		
Dito 1839 van £ 100	5 »			
Dito 1843 » » 100	5 »			
Dito 1852	4½ »			
Dito 1858	4½ »	90⅜		
Sardinië	5 »			
Peru, Geldl. 1854	4½ »			
Dito te Parijs	»			
Ecuador, Oblig. 1855	1 »			
Venezuela, Obligatien	3 »	24⅞	25	
Dito	1½ »	12⅞	13	
Grenada, Obligatiën	4 »	14⅝	14 11/16	
Dito Uitgestelde		4 9/16	4⅝	
Mexico, Obligatien	3 »	20¾		
N. Amer. Ph. *Hope en C.*, Lr. A.	»			
Dito dito Lr. B	»			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons	7 pCt.	80	80¼	
Galvest. Spoorweg-Oblig.	8 »			
Louisiana	5 »			
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5 »			

Handel-Maatschappij kontant 124½; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourneerde 214, 15½, 14;

Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 4½ pc. Fransche 87½.

Bij vernieuwing is heden de markt in flaauwe stemming gebleven.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 2 Februarij tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64; Aand. Handel-Maatsch. ——; Spanje, Binnenl. 3 pc. ——; Rusl. Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104½, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99⅞, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 47¾, dito 2½ pc. 25¾, dito Rente Amst. 5 pc. 68⅞, dito Nationale 1854 5 pc. 54.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55 5/16	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt	» 55 11/16	» Napels	» 18¼
2/m. Bordeaux	» 55	3/m. Petersburg	» 170
½/m. »	» 55⅝	6/w. Weenen	» 86
3/m. Madrid	» 240	» Augsburg	» 99
» Cadix	» 241	» Frankfort	» 99¾
» Sevilië	» 238	2/m. Hamburg	» 35 1/16
» Bilbao	» 238	Zigt	» 35¼
» Lissabon	» 40⅜	2/m. Londen	» 11.57½
» Porto	» 40¼	Zigt »	» 11,65
2/m. Genua	» 45½	Rotterdam	» ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 1 Februarij.

Tarwe in een doen: 130 ℔ Poolsche *f* 310, 310; 127 ℔ b. dito *f* 300; 152/2 ℔ n. Bovenl. *f* 265.

Rogge iets hooger met veel handel: 123, 124 ℔ Pruissische *f* 210, 213, 213; 126 ℔ dito *f* 220; 119 ℔ Archangel *f* 190; 116 ℔ Petersburg *f* 182; 115 ℔ dito *f* 182; 115, 117 ℔ j. dito *f* 179, 183; 119 ℔ dito *f* 190; 123 ℔ Galatz *f* 198 aan de Zaan; 121 ℔ Odessa *f* 190; op levering in Julij *f* 194; Pruiss. per Junij *f* 196, 197, 198; Julij *f* 196, 197.

Garst, Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie te leveren: dadelijk 63; in April ek. 63½, Okt. 66½ &. *Lijnzaad* in een doen: 105, 106 ℔ Koningsberg *f* 270; 108, 109 ℔ Bombay *f* 327½. *Raapolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36; in Mei ek. *f* 36¾; Sept. *f* 37¾; Okt. en Nov. *f* 38; Dec. *f* 38¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 31; Vliegend *f* 29¾; in Maart ek. *f* 30¼; April *f* 30½ a ⅝; Mei *f* 30¾ a 1. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36.

SCHIEDAM, 1 Febr. Rogge. Verkocht: 150/2 ℔ Liban *f* 210 6/w., 147/2 ℔ dito *f* 204 kt., 147/2 ℔ Pernau *f* 215 3/m. — Moutwijn *f* 13,50; Jenever *f* 19.—; Amst. Proef *f* 20,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,20 per ketel.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* 21,75	a	80	Pruissische	*f* 34⅞	a	—
Napelsche	» —,—	»	—	Spaansche	» 2,39½	»	—
Div. in £	» 11,55	»	—	Hamb. Russ.	» 32⅜	»	—
Eng. Russen	» 11,55	»	—	Russ. in Z. R.	» 34	»	—
Fransche	» 55¼	»	—	Polen » »	» —	»	—
Belgische	» 55¾	»	—	» » Fl.	» 26¾	»	

Buitenl. Spanje *f* 55¼. Nation. Met. d°. 1 Julij 1859, *f* 28.45 à 50.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 1 Febr. Kleinenberg, Landbouw, Batavia.
HELVOET, 1 Febr. Holyrood (st.), Leith.

UITGEZEILD:

TEXEL, 1 Febr. Hofkamp, Emma, Londen.
HELVOET, 1 Febr. Bordeaux (st.), Bordeaux.

RIJNSCHEEPVAART.

AMSTERDAM, 2 Februarij, in lading naar:

Maintz. G. Reichert, Maintz, N°. 4;
Mannheim. J. M. Kimpel, Harmonie.

Rijnhoogte ARNHEM, 1 Febr. 3 el 3 p. 0 duim,
KEULEN, 1 » 16 vt. 2 »

Advertentiën.

(2273) Voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*,

E. P. HUEBER,

SOETERMEER, 29 Jan. 1860. geb. BETTING.

(2279) Op heden eischte de Almagtige God een voor ons ouderhart allersmartelijkst offer, daar het Zijne Eeuwige Wijsheid behaagde onze veel belovende Zoon en eenigst Kind ANTONIUS, in den nog jeugdigen ouderdom van 15 jaren en ruim 6 maanden tot zich te nemen, na voorzien te zijn geweest van de Genademiddelen onzer Moeder de H. Kerk.

Hij, die alles heeft welgedaan, schenke ons de noodige krachten, om met kinderlijke gelatenheid in Zijnen ondoorgrondelijken wil te berusten.

GELLICUM, 28 Januarij 1860. GIJSBERTUS DE JONG, Ridder der Militaire Willemsorde.

MARIA DE JONG, geb. DE BRUIJN.

Nationale Militie.

De ondergeteekende Commissionair in PLAATSVERVANGERS voor de Nationale Militie, sedert den jare 1830 als zoodanig werkzaam, zoo in de provincie *Utrecht*, als elders, wenschte gaarne op aanraden van Solvabele personen zijne praktijk uit te breiden; en wel bepaaldelijk in de provinciën *Noord-, Zuid-Holland*, *Utrecht* en *Gelderland*.

Hij beveelt zich te dien einde aan bij Ouders en Voogden, voor hunne zonen en pupillen, welke in de Nationale Militie wenschen vervangen te worden, terwijl hij hen beleefdelijk opmerkzaam maakt dat de arrangementen *vóór* de loting het voordeeligst uitkomen de beste resultaten opleveren en dat daardoor ieder belanghebbende gewaarborgd wordt gedurende den bij de Wet gevorderden diensttijd, zonder eenige bijbetaling of kosten.

De konditien zullen zeer aannemelijk zijn, terwijl de Soliditeit van zijne verbindtenissen en de naleving van dien, gereedelijk kan geïnformeerd worden, bij de onderstaande Heeren, als:

Den WelEd. Gestr. Heer van LÖBENSELS, Notaris te Zutphen.
Den WelEd. Heer AREND NOORDUIN, Koopman te Nijmegen.
» TULLEKEN, Rentenier te Nijmegen.
» COPPENS, Fabrikant te Nijmegen.
Den WelEd. Gestr. Heer KOLFSCHOTEN, Notaris te Arnhem.

Inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer *WAGNER*, naast de Kerkboog op de groote Markt, te *Nijmegen* of bij *UEd. Dw. Dienaar*,

A. BOMBACH,

die mede tot procuratiehouders en in zijnen naam handelende heeft aangesteld zijne Zonen C. BOMBACH, A. BOMBACH en zijnen Schoonzoon J. MEN.

Adres:

den huize »Welgelegen" buiten de Catheryne Barrière te *Utrecht*. (2275)

(2278) W. E. J. TJEENK WILLINK te Zwolle, heeft verzonden:

NASCHRIFT

TOT DE

BESCHOUWINGEN OVER SPOORWEGBRUGGEN,

DOOR

T. J. STIELTJES.

Het bevat eenige beschouwingen naar aanleiding van het *Verslag* der 1e Kamer, in beantwoording van eenige punten, behandeld in twee te 's Hage en Rotterdam nieuw verschenen brochures. Prijs *f* 0.50.

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is heden van de pers gekomen:

RONDGAANDE BRIEF

VAN DEN PAUS

(ENCYCLICA)

AAN ALLE

BISSCHOPPEN DER WERELD.

Oorspronkelijke Latijnsche tekst benevens getrouwe Nederlandsche overzetting.

In dit belangrijk stuk wordt breedvoerig de brief van Napoleon III aan Pius IX besproken, alsmede de inhoud van het antwoord medegedeeld, dat de Paus aan den Franschen Keizer heeft doen toekomen, terwijl de gedragslijn welke de Paus zich voorgenomen heeft ten opzigte van het vraagstuk zijner wereldlijke magt te volgen, er klaar en openlijk in wordt uiteengezet.

Prijs 10 Cents.

Bij bovengenoemden is van de pers gekomen en verzonden:

DE PAUS IN 1859.

EEN WOORD

VOOR DE

KATHOLIEKEN VAN NEDERLAND,

DOOR

Dr W. J. F. NUIJENS.

Prijs 30 Cts.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.